

Sygn. akt I ACa 1293/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Kościółek
Sędziowie:	SSA Maria Kus-Trybek SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **A. Ś. (1)**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej Oddział w K.**

o nakazanie i zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 5 czerwca 2014 r. sygn. akt I C 277/09

1. prostuje oczywiste omyłki w oznaczeniu strony pozwanej w punktach I, II i VIII zaskarżonego wyroku, w ten sposób, że zastępuje wskazane tam w mianowniku oznaczenia strony pozwanej (...) SA Zakład (...) użytymi w tym samym przypadku jej oznaczeniami o brzmieniu (...) SA Oddział w K.”;

2. apelację strony pozwanej oddala;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt : I ACa 1293/ 14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2014r Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, w częściowym uwzględnieniu żądań powoda A. Ś. (1) ., skierowanych przeciwko (...) Spółce Akcyjnej - Oddział w K. :

- nakazał (...) SA - Zakładowi (...) w K., aby w terminie 360 dni od daty prawomocności orzeczenia, dokonała przesunięcia na jej koszt, instalacji linii elektrycznej średniego napięcia, posadowionej na nieruchomości powoda, stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...), położoną w miejscowości K., objętej księgą wieczystą nr NS (...), w sposób opisany w opinii biegłego J. K. z czerwca 2012 r / rys. nr 2 / tj. usunęła istniejącą linię średniego napięcia oraz stację transformatorową czterosłupową wraz z istniejącym słupem odłącznikowym linii (...) i słupem przelotowym niskiego napięcia oraz wybudowała słup odporowo - narożny z odłączniko - uziemieniem, w granicy z działką ewidencyjną nr (...) i posadowiła w miejsce istniejącej stacji transformatorowej słup z żerdzi wirowej - oparciu o mapę stanowiącej załącznik do opinii biegłego [pkt I],

- zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 8 502 złote, a w pozostałym zakresie żądanie zapłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości oddalił [pkt II i III],

- umorzył postępowanie w części dotyczącej żądania nakazania pozwanej złożenia oświadczenia woli w przedmiocie nabycia od A. Ś. (1) prawa własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), wobec skutecznego cofnięcia tego żądania [pkt IV],

- ustalił wartość przedmiotu postępowania w zakresie uwzględnionego żądania przesunięcia linii elektrycznej na kwotę 73 577 złotych [pkt V],

- koszty postępowania między stronami wzajemnie zniósł [pkt VI],

- nakazał ściągnąć od powoda i strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, kwoty 500 zł i 5 931, 05 złotego tytułem części wydatków związanych z postępowaniem, a pozostałą częścią kosztów sądowych obciążył Skarb Państwa [pkt VII, VIII i IX sentencji wyroku].

Sąd ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

A. Ś. (1) jest właścicielem nieruchomości składającej się z działki ewidencyjnej nr (...), o powierzchni 0, 97 ha, położonej w miejscowości K., objętej księgą wieczystą nr (...). Nieruchomość ta powstała z podziału działki nr (...), który nastąpił 3 grudnia 2007.

Powód stał się jej właścicielem na podstawie umowy darowizny zawartej z babką H. Ś., w dniu 28 stycznia 2008r. W dniu 16 grudnia 2008r strony umowy darowizny zawarły kolejną umowę na podstawie której H. Ś. przeniosła na wnuka wierzycielność jaką dysponowała wobec strony pozwanej z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości stanowiącej przedmiot darowizny między nimi, w zakresie służebności przesyłu za okres od 1979r do 28 stycznia 2008r.

Działka nr (...), położona jest, według postanowień miejscowego planu zagospodarowania gminy L., na obszarze zabudowy o charakterze mieszanym. Powód zamierza ją zabudować budynkiem mieszkalnym, chociaż, jak dotąd nie występował o wydanie pozwolenia na budowę. Nieruchomość przylega do drogi asfaltowej i biegnącego przy niej rowu Stanowi pastwisko, które w części przedzielone jest gruntem ornym. Jej część, zajęta jest przez linię elektryczną. Dwa metry w głąb usytuowany jest transformator do którego z obydwóch stron dochodzą linie niskiego napięcia, biegnąc równoległe do drogi. Do transformatora dobiega także linia średniego napięcia, która od niego, biegnie nadal na skos przez działkę powoda w kierunku południowo zachodnim, do i przez działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...), własności M. Ś. (1).

Jak ustala dalej Sąd I instancji poczynawszy od sierpnia 1967 roku w miejscowości D., siadającej z K. była eksploatowana linia elektryczna niskiego napięcia. W związku z jej modernizacją zaszła konieczność wybudowania w K. trzech stacji T.. Pozwolenie na budowę w związku z planowaną modernizacją zostało wydane 17 października 1975r.

W okresie pomiędzy 1975r i 1979r trwały dalsze uzgodnienia dotyczące zakresu modernizacji, a także budowy linii średniego napięcia. W ramach tych uzgodnień założen technicznych, obejmujących część inwestycji na terenie wsi

K. , nieruchomość własności H. Ś. , przed podziałem wskazywana jako działka nr (...) , została ujęta w elemencie przygotowanego w ramach tych uzgodnień projektu technicznego - wykazie nieruchomości przez które linia miała przebiegać. Na niej miał być posadowiony transformator oznaczony jako nr (...). To umiejscowienie transformatora zostało następnie zmienione na podstawie notatki służbowej z dnia 7 września 1978r , zgodnie z którą jednostka trafo XV miała powstać na nieruchomości sąsiedniej , stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) , ówczesnie własności M. Ś. (2).

W dniu 17 lutego 1979r została wydana przez naczelnika gminy L. , decyzja administracyjna na podstawie której Zakład (...) w K. mógł rozpocząć prace remontowo - modernizacyjne linii elektrycznej na terenie miejscowości K.. Urząd gminy w związku z nimi został poinformowany przez wykonawcę prac o możliwości zgłaszania przez właścicieli nieruchomości na których roboty miały być wykonywane , ewentualnych roszczeń odszkodowawczych i informację tę przekazał sołtysowi wsi D..

Jak ustala ponadto Sąd Okręgowy przeniesienie linii przebiegających przez działkę powoda w taki sposób jak tego się domaga , czyli inne ich usytuowanie w ramach działki nr (...) jest możliwe na warunkach opisanych przez biegłego J. K. , w złożonej przez niego opinii. Przebudowa ta , której koszt wyniesie 73 577 złotych pozwoli z jednej strony na swobodny dostęp do transformatora od strony drogi gminnej / asfaltowej / , a z drugiej dorozwodzi do demontażu przebiegających niekorzystnie na skos działki powoda przewodów linii średniego napięcia.

Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez poprzedników prawnych strony pozwanej za okres od 18 grudnia 1998r do 18 grudnia 2008r , wynosiło łącznie 8 502 złote.

(...) SA byli : Przedsiębiorstwo Państwowe - Zakłady (...) w K. ach w ramach którego dział Zakład (...) w K. , utworzone od 1 stycznia 1959r , następnie utworzone z dniem 1 stycznia 1989r Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) w K. , przekształcone w (...) SA , a obecnie w (...) SA.

Z wniosku (...) SA było prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gorlicach , oznaczone sygnaturą I Ns 992/09 postępowanie o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej, odpowiadającej treścią służebności przesyłu , na części działki A. Ś. (1).

Żądanie to zostało prawomocnie oddalone , po tym , kiedy Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, postanowieniem z dnia 29 września 2011r w sprawie III Ca 400/11 , nie uwzględnił apelacji wnioskodawcy.

Obecnie z wniosku (...) SA, jest prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gorlicach postępowanie , oznaczone sygnaturą I Ns 692/12 , mające za przedmiot ustanowienie na rzecz wnioskodawcy służebności przesyłu na części działki nr (...) , w zakresie dotyczącym linii średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowej.

W rozważaniach prawnych Sąd I instancji oceniając roszczenie negatoryjne powoda , uznał je za w całości usprawiedliwione. Wskazał w szczególności , że właściciel działki w K. nie obejmował swoim żądaniem zobowiązania drugiej strony do demontażu linii , które obcinają jego realność stanowiąc ingerencję w jego własność , a jedynie przeprowadzenie takiej jej przebudowy by obciążenie to ograniczyć . Tak określone żądanie mieści się, zdaniem Sądu w hipotezie normy art. 222 §2 kc.

Uprawnieniu powoda, wynikającemu z tego przepisu strona przeciwna nie może przeciwstawiać skutecznego prawa do władania częścią nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) , w zakresie służebności przesyłu albowiem nie dowiodła , że takim prawem dysponowała wcześniej , w tym by H. Ś. w czasie kiedy linia po modernizacji - od 1979r - zaczęła być wykorzystywana przez poprzedników pozwanej, wyrażała zgodę na taki sposób ograniczenia jej prawa własności czy też by uzyskała z tego tytułu świadczenie odszkodowawcze.

Wynik postępowania w sprawie I Ns 992/09 Sądu Rejonowego w Gorlicach potwierdził , że nie zostało ono nabyte także w drodze zasiedzenia. Bez znaczenia dla takiej oceny , pozostaje , zdaniem Sądu I instancji to , że pozwana wszczęła [obecnie zawieszona] postępowanie o ustanowienie takiej służebności na części realności powoda.

Jednocześnie, taki zakres żądania powoda czyni stawiany przez pozwaną zarzut sprzeczności roszczenia negatoryjnego z zasadami współżycia społecznego, chybnym.

Rozważając ustalony opinią biegłego J. K. zakres prac niezbędnych do nakazanego wyrokiem przesunięcia linii uznał Sąd , że właściwym jest odroczenie w czasie realizacji tego obowiązku przez (...) SA , skoro wymaga on m. in. przygotowania projektu budowlanego i uzyskania pozwolenia na budowę.

Oceniając roszczenie o przyznanie świadczenia z tytułu bezumownego korzystania przez poprzedników prawnych pozwanej z części nieruchomości powoda , ocenił je Sąd Okręgowy jako usprawiedliwione co do zasady , wobec niewykazania przez stronę bierna sporu tytułu do korzystania z niej . Podkreślił odwołując się do uregulowań ustawy O zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości z 12 marca 1958 r , a w szczególności do art. 35 tego aktu prawnego , że przedłożone do akt decyzje administracyjne stanowiły jedynie potwierdzenie zgodności planowanych prac modernizujących linie elektryczne w D. i K. z założeniami technicznymi. Ocenił je jako takie , które ponadto zezwalały na ich rozpoczęcie i wejście w teren ale nie tworzyły tytułu do trwałej ingerencji w prawo własności , naówczas - do początku 2008r - H. Ś.. Co więcej strona pozwana i jej poprzednicy prawni korzystając z wybudowanej linii w zakresie służebności przesyłu byli podmiotami władającymi tą częścią realności w K. w złej wierze , skoro zdawali sobie sprawę iż prawo takie jakie faktycznie realizowali im nie przysługuje. Tym samym żądanie spełnienia tego świadczenia uznał za zasadne.

Rozważając jego zakres ilościowy , wskazał , że właściwie oznacza je przeprowadzona w sprawie opinia biegłej A. J., której wniosków strony nie kwestionowały. Wobec tego żądanie powoda, o ile przekraczało wskazaną przez eksperta sumę , zostało jako niezasadne, oddalone.

Umorzenie postępowania , w części objętej punktem IV sentencji wyroku było następstwem skutecznego, pod względem procesowym , cofnięcia żądania przez powoda , którego pierwotnie także dochodził.

Podstawa rozstrzygnięcia o kosztach sporu był przepis art. 100 kpc.

Apelację od tego wyroku złożyła tylko (...) SA w K. i zaskarżając orzeczenie w zakresie punktów : I , II , VI i VIII jego sentencji , domagała się w pierwszej kolejności zmiany orzeczenia z dnia 5 czerwca 2014r i oddalenia powództwa A. Ś. (1) w całości, oraz obciążenia przenika procesowego kosztami postępowania w obu instancjach.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie uchylenia go w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

I. Naruszenia prawa procesowego , w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy a to :

a/ art. 234 kpc przez jego nieprawidłowe zastosowanie wobec nietrafnego uznania , że domniemanie dobrej wiary w odniesieniu do posiadania fragmentu nieruchomości powoda , odpowiadające treścią służebności przesyłu przez pozwaną , a wcześniej jej poprzedników prawnych , zostało ustalonymi w sprawie faktami obalone,

b/ art. 233 §1 kpc , jako następstwa dokonania nieprawidłowej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów i wyrażenie na jej podstawie wadliwego stanowiska zgodnie z którym pozwana i jej poprzednicy byli posiadaczami w złej wierze, a złożone do akt decyzje administracyjne nie tworzyły po stronie podmiotów posiadających część realności powoda uprawnienia , które - obecnie pozwana- może skutecznie przeciwstawić roszczeniu negatoryjnemu A. Ś. (1) , badać ponadto niezasadnie obciążona wynagrodzeniem za bezumowne korzystanie z fragmentu jego nieruchomości. ,

c/ art. 177 §1 pkt 1 kpc wobec niezasadnego oddalenia wniosku apelującej o zawieszenie postępowania w sytuacji jednocześnie toczącego się postępowania sądowego o ustanowienie służebności przesyłu, mającej obciążyć część nieruchomości w K.,

II. Błędu w ustaleniach faktycznych wobec niezasadnego przyjęcia przez Sąd I instancji , iż pozwana nie jest posiadaczem w dobrej wierze, oraz ,że nie legitymuje się tytułem prawnym do dysponowania częścią realności powoda, w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu,

III. Naruszenia prawa materialnego wobec błędnej wykładni lub nieprawidłowego zastosowania :

a/ art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r O zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości [jedn. tekst DzU z 1974 nr 10 poz. 64 ze zm.] wobec nietrafnego uznania , że decyzja administracyjna wydana na podstawie wskazanych przepisów nie stanowi tytułu do dysponowania nieruchomością w sposób w jaki czynili to poprzednicy prawni , a obecnie powódka , w odniesieniu do nieruchomości A. Ś. (1),

b/ art. 224 §2 w zw z art. 225 kc jako następstwa niezasadnego zasądzenia na rzecz powoda wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości , podczas gdy władztwo nad jej częścią ze strony pozwanej i jej poprzedników było posiadaniem w dobrej wierze,

c/ art. 222 §2 kc wobec uznania , że roszczenie negatoryjne uzasadnia uwzględnienie przez Sąd żądania powoda o treści przez niego ostatecznie dochodzonej. ,

d/ art. 5 kc w zw z art. 140 kc jako następstwa oceny , iż żądanie powoda nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego mimo ,że jest przejawem nadużycia prawa podmiotowego.

W ramach apelacji pozwana zwróciła także uwagę na wadliwe oznaczenie strony biernej sporu , wskazanej w poszczególnych jednostkach redakcyjnych zaskarżonego wyroku.

W motywach apelacji pozwana , w istocie powtarzając stanowisko prezentowane w postępowaniu rozpoznawczym przed Sądem Okręgowym zaakcentowała w szczególności to , że :

- wykonując inwestycję w postaci przebudowy linii elektrycznej, przebiegającej w części także przez nieruchomość powoda , poprzednicy prawni pozwanej legitymowali się decyzjami administracyjnymi w tym tą , wydaną w oparciu o art. 35 ust. 1 i 2 ustawy O zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości , dysponowali zatem tytułem do wkroczenia na teren nieruchomości obecnie powoda , a także do korzystania z jej fragmentu w sposób odpowiadający treścią służebności przesyłu,

- dysponowanie tym tytułem powoduje , że po pierwsze poprzednicy (...) SA byli , a obecnie ona jest, posiadaczem w dobrej wierze , co wyklucza zasadność żądania powoda w zakresie przyznania mu oświadczenia z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości , a po drugie czyni korzystanie to stanem odpowiadającym prawu , wobec czego także roszczenie negatoryjne, zmierzające do przesunięcia elementów linii w ramach granic realności A. Ś. (1) nie jest uzasadnione.

- żądanie to nie mieści się przy tym , w zakresie roszczenia ochronnego , którego podstawą jest art. 222 §2 kc ,

- roszczenie powoda , który mimo , że stan na gruncie istniał w stanie niezmienionym od szeregu lat zdecydował się dochodzenie obu roszczeń negatoryjnego oraz o zapłatę dopiero w 2009r , stanowi przejaw nadużycia prawa podmiotowego. Taka ocena wynika przede wszystkim stąd , że przebudowa linii poza znacznymi kosztami spowoduje , że inni mieszkańcy zostaną pozbawieni na dłuższy czas zasilania elektrycznego. Poza tym formułując je A. Ś. (1) nie bierze pod rozwagę interesów innych , w tym osób , których nieruchomości , po ewentualnym przeniesieniu linii , doznają obciążenia swoich realności , dotąd od niego wolnych,

Odpowiadając na apelację powód domagał się jej oddalenia jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia przeciwniczki procesowej kosztami postępowania apelacyjnego.

W motywach swojego stanowiska odniósł się polemicznie do wszystkich argumentów powołanych w środku odwoławczym, także wskazując na oczywistą niedokładność w oznaczeniu pozwanej, która dotknięte są poszczególne elementy składowe orzeczenia Sądu Okręgowego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny rozważył.

Mają rację obydwie strony, gdy podnoszą, iż orzeczenie Sądu I instancji dotknięte jest oczywistą niedokładnością, w zakresie oznaczenia strony pozwanej, której aktualna nazwa, wskazana w rejestrze przedsiębiorców KRS brzmi: (...) SA – Oddział w K. „. Wobec tego w punkcie I wyroku koniecznym było sprostowanie tego oznaczenia, o którym Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 350 §3 kpc. [pkt 1 sentencji wyroku]

Apelacja strony pozwanej nie jest uzasadniona i podlega oddaleniu.

W szczególności nie może być uznany za usprawiedliwiony żaden zarzut na których (...) SA - Oddział w K. zbudowała jej konstrukcję.

Nie ma racji autorka apelacji gdy podnosi zarzut naruszenia przepisu art. 233 §1 kpc.

Zważywszy na powołane przez nią argumenty, które mają go wspierać, w pierwszej kolejności zauważyć należy, że służy on nie tyle podważaniu samej oceny źródeł dowodowych przeprowadzonej przez Sąd i wniosków z niej płynących dla dokonanych ustaleń faktycznych ile koncentruje się na negacji samej oceny prawnej tych faktów z punktu widzenia przynajmniej dobrej lub złej wiary posiadaczy, poprzednich i aktualnego, części nieruchomości powoda jak i tego jaki walor prawny z punktu widzenia roszczeń: negatoryjnego i o zapłatę, dochodzonych przez A. Ś. nadać decyzji administracyjnej, dotyczącej przebudowy linii i innym dokumentom związanym z inwestycją na terenie miejscowości K..

Taki charakter tych argumentów, w powiązaniu z tym, że zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładnią tego przepisu, skuteczne postawienie zarzutu jego naruszenia nie pozwala stronie, która się do niego odwołuje, by poprzestała na twierdzeniu, że dokonane w oparciu o ocenę Sądu, ustalenia faktyczne są wadliwe i przeciwstawiła im własną wersję relevantnych okoliczności, jej zdaniem prawdziwych, ale ma obowiązek udowodnić, że sposób postępowania Sądu I instancji w zakresie ustaleń jest wadliwy dlatego, że w odniesieniu do konkretnych dowodów, zindywidualizowane kryteria oceny zostały naruszone.

/ por. także, jedynie dla przykładu powołany, judykat Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2005r, sygn.. III CK 3/05, publ. Lex nr 180925 /

Tak zbudowanej, rzeczowej polemiki, motywy stawianego zarzutu nie zawierają, co tym bardziej upewnia Sąd Apelacyjny w trafności wniosku o bezzasadności tak motywowanego zarzutu.

Odeprzeć należy zarzut naruszenia art. 177 §1 pkt 1 kpc.

Pozwana motywuje jego zasadność tym, iż Sąd I instancji nie zawiesił postępowania wobec równoległego prowadzenia przed Sądem Rejonowym w Golicach sprawy z wniosku apelującej o ustanowienie służebności przesyłu na części nieruchomości powoda.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że zainicjowanie takiego postępowania, zmierzającego do ustanowienia orzeczeniem sądowym prawa ze skutkiem od daty prawomocności orzeczenia uwzględniającego wniosek, w sposób istotny osłabia moc przekonywania motywów jakimi posługuje się pozwana w środku odwoławczym, by wykazywać, że legitymuje się skutecznym wobec prawa własności powoda do gruntu, uprawnieniem do korzystania z jego części, w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu energii elektrycznej, którym jest decyzja administracyjna wydana na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z 12 marca 1958r oraz, że sposób korzystania z nieruchomości czynią ją tak i jej poprzedników posiadaczem jej części w dobrej wierze.

Po wtóre wskazać trzeba , że z utrwalonej w judykaturze wykładni normy art. 177 §1 pkt 1 kpc wynika , że jej zastosowanie jest usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy pomiędzy przedmiotami obu prowadzonych równocześnie postępowań sądowych zachodzi zależność prejudycjalna mająca miejsce wówczas , gdy orzeczenie zapadłe w innej sprawie wchodzi w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w tym , gdzie ta zależność się wyłoniła.

/ por. bliżej w tej materii stanowisko A. Jakubeckiego w komentarzu do kodeksu postępowania cywilnego t. 1 s. 615 Wydawnictwo Wolters Kluwer 2011r /

Takiej zależności pomiędzy obecnie rozstrzyganą sprawą, a / obecnie zawieszonym / postępowaniem Sądu Rejonowego w Gorlicach , oznaczonym sygnaturą I Ns 692/12 nie ma, tym bardziej , że Sąd Okręgowy , na podstawie ustalonych w sprawie okoliczności , był władny samodzielnie ocenić czy (...) SA , względnie jej poprzednicy prawni nabyli skuteczne wobec roszczenia ochronnego wywodzonego z prawa własności do działki nr (...) , prawo posiadania jej części odpowiadające zakresem służebności przesyłu , które pozwana mogłaby przeciwstawić roszczeniu wywodzonemu z art. 222 §2 kc , a co za tym idzie , także roszczeniu o świadczenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości.

Wbrew stanowisku apelującej ,w okolicznościach sprawy można uznać , iż domniemanie dobrej wiary , statuowane jako zasada wynikająca z art. 7 kc w odniesieniu do władztwa pozwanej i jej poprzedników prawnych nad częścią realności powoda zostało obalone, a ocena Sądu I instancji przypisująca kolejnym podmiotom - posiadaczom złej wiary jest zapatrywaniem trafnym.

Odeprzeć należy także , stawiany w środku odwoławczym zarzut sprzeczności istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Analiza motywów , które pozwana powołała dla jego uzasadnienia każe , podobnie jak to miało miejsce w odniesieniu do zarzutu naruszenia normy art. 233 §1 kpc , , że w istocie nie ma on charakteru samodzielnego w tym znaczeniu , iż za jego pośrednictwem autorka apelacji nie zmierza do wykazania nieprawidłowości samych ustaleń, które Sąd I instancji uczynił podstawą faktyczną kontrolowanego instancyjnie wyroku , ile jest on nakierowany na wzmocnienie argumentacji podważającej ocenę prawną roszczeń zgłoszonych przez A. Ś. (1) oraz tych zarzutów niweczających jego zasadność , które sformułowała pozwana dotąd formułowała.

Taka konstrukcja tych motywów karze uznać sam zarzut za chybiony.

Bezasadność zarzutów procesowych oraz tego za pośrednictwem którego negowana była poprawność ustaleń faktycznych ma to następstwo , iż ustalenia poczynione przez Sąd niższej instancji , jako prawidłowe i kompletne , przy aprobacie dla nich , Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne.

Przechodząc do oceny sformułowanych w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego , ich analizę należy rozpocząć od stwierdzenia , iż nie ma racji pozwana gdy wskazuje , że wywodzone z prawa własności roszczenie negatywne powoda , mające prowadzić do przebudowy linii elektrycznej niskiego i średniego napięcia na inną część jego nieruchomości nie mieści się w granicach objętych hipotezą tego przepisu , tym bardziej , że sposób korzystania z części działki nr (...) przez przedstawicieli kolejnych przedsiębiorstw przesyłowych nie było przejawem działania niezgodnego z prawem.

W ramach oceny tego zarzutu w pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę , że wbrew stanowisku apelującej , fakty ustalone w sprawie dają podstawę do oceny , że korzystanie przez pozwaną i jej poprzedników prawnych z części realności powoda nie było zgodne z prawem gdy wziąć pod rozwagę ,że nie zostało w sprawie dowiedzione , że zajmując część jego powierzchni po modernizacji linii od 1979r , a potem jej elementy naprawiając i podejmując prace konserwatorskie przedstawiciele tych podmiotów legitymowali się tytułem prawnym do takiej ingerencji w sferę prawa własności A. Ś. , a wcześniej jego babki H.. Nie stanowiła takiego tytułu w szczególności [o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części motywów orzeczenia - dołączona do akt w kserokopii decyzja administracyjna wydana na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości z 12 marca 1958 r. Pozwana nie dowiodła

także by łączyła te podmioty z właścicielami gruntu na którym posadowiono tę instalację przesyłu energii elektrycznej umowa cywilnoprawna w oparciu o postanowienia której właściciele wyrażaliby zgodę na to by ich władztwo nad nieruchomością zostało ograniczone na korzyść korzystających z części jej powierzchni w zakresie odpowiadającym służebności.

Nie jest przy tym doniosłe z rozważanego punktu widzenia to , że podczas prowadzenia inwestycji służby poprzednika pozwanej „ weszły w teren” i wzniosły elementy instalacji przesyłowej legitymując się pozwoleniem na przeprowadzenie tych prac gdyż nie tworzyło ono trwałej podstawy do ingerowania w sferę prawa właściciela gruntu , implikującej po jego stronie obowiązek zanoszenia tej inferencji , która po okresie budowy , przybrałaby postać i wyczerpywała się w akceptacji dla samego istnienia tych urządzeń na gruncie oraz okresowego wykonywania prac konserwatorskich i remontowych.

Skoro zatem akty władztwa nad częścią nieruchomości powoda przez kolejne przedsiębiorstwa przesyłu energii elektrycznej ,dla braku tytułu do jego wykonywania nie mogą być uznane za zgodne z prawem to do rozważenia w ramach ocenianego zarzutu , pozostaje zagadnienie czy , zważywszy na treść żądania ochronnego powoda mieści się ono w hipotezie art. 222 §2 kc.

Na tak postawione pytanie , wbrew stanowisku autorki apelacji , należy udzielić twierdzącej odpowiedzi.

Trzeba pamiętać , że A. Ś. (1) formułował je w określonej sytuacji faktycznej, kiedy część działki była , i jest nadal , zajmowana przez urządzenia przesyłowe linii elektrycznej niskiego średniego napięcia, w tym przez stację T.. Do tej sytuacji dostosował on swoje żądanie , wnosząc o przesunięcie jej elementów tak, by mająca miejsce od lat ingerencja w jego sferę właścicielską była jak najbardziej ograniczona. Tym samym ,uznając , że uwzględnienie tak skonstruowanego pod względem treści, żądania ochronnego będzie wystarczającym środkiem za pomocą którego dojdzie do przywrócenia na nieruchomości stanu zgodnego z tym , który on jako beneficjent prawa do gruntu uznaje za zgodny z nim , co więcej nie stanowiący dalszej bezprawnej ingerencji w jego prawo podmiotowe.

Tym samym o ile nie dojdzie do późniejszego naruszenia tak ukształtowanego stanu korzystania z nieruchomości , należy uznać , że w ten sposób , zgodnie z wolą powoda , jego zasługująca na ochronę sfera prawna , nawet wobec dalszego istnienia na gruncie części elementów instalacji do przesyłu energii elektrycznej oraz ingerencji przedstawicieli przedsiębiorstwa przesyłowego , w postaci wykonywania przeglądów i konserwacji , związanych z faktycznym korzystaniem z części powierzchni działki , nie dozna uszczerbku.

/ por. bliżej w tej materii, wyrażające podobną ocenę judykaty Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2009r , sygn. II CSK 461/08 oraz z 6 maja 2009r , sygn.. II CSK 594/08 , obydwie powołane za zbiorem Legalis.

Tak ukształtowane żądanie powoda zatem, wbrew stanowisku apelującej, mieści się w hipotezie normy art. 222 §2 kc , którą stosując, Sąd I instancji nie dopuścił się zarzucanego mu jej naruszenia.

Wskazany wyżej brak tytułu do posiadania przez pozwaną , a uprzednio jej poprzedników prawnych części nieruchomości powoda, czyni niezasadnym kolejny zarzut materialnoprawny naruszenia art. 224 §2 kc w zw z art. 225 kc.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury podmiot , w tym przedsiębiorstwo energetyczne , które nie dysponuje tytułem do ingerencji w sferę uprawnień właściciela nieruchomości , posiadając ją w zakresie odpowiadającym treści służebności jest posiadaczem w złej wierze , będąc tym samym zobowiązanym do świadczenia wynagrodzenia na rzecz beneficjenta prawa , którego podstawą normatywną jest art. 225 kc.

/ por bliżej w tej kwestii , dla przykładu , powołany już wcześniej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2009r oraz uchwałę z 24 lipca 2013r , sygn.. IIICZP 36/13 , publ. OSNC z 2014 z. 3 poz14 /

Wobec oceny , że stanowisko Sądu I instancji uznające pozwaną i jej poprzedników za posiadaczy części realności powoda , w złej wierze za usprawiedliwione, omawiany zarzut należy uznać za nietrafny.

Podobnie nie można podzielić stanowiska zawartego w środku odwoławczym , zgodnie z którym roszczenie negatoryjne powoda stanowi przejaw nadużycia prawa podmiotowego , pozostając w sprzeczności z normą art. 5 kc.

Biorąc pod rozwagę argumenty, jakie (...) SA powołała dla jego uzasadnienia , wskazać trzeba , iż o takim nadużyciu , po stronie właściciela działki nr (...) nie można zasadnie mówić .

Odpierając ten zarzut ponownie należy podkreślić , że A. Ś. zdając sobie sprawę z konsekwencji jakie, także dla innych odbiorców energii, przyniosłoby całkowite usunięcie elementów linii z jego gruntu , ograniczył swoje żądanie tylko do takiego zmodyfikowania jej przebiegu by , przy jej utrzymaniu na przedmiocie jego własności, doprowadzić jedynie do zminimalizowania konsekwencji jej istnienia dla możliwości właściwego wykorzystania jego powierzchni ,w zgodzie z jego planami w tym zakresie.

Nie ma racji pozwana gdy twierdzi , że przebudowa doprowadzi do powstania , dotąd nie istniejącego , obciążenia nieruchomości sąsiednich . Po pierwsze tej konsekwencji w żaden sposób nie dowodzi , pozostawiając ją w sferze subiektywnych przekonań , nie biorąc przy ich formułowaniu pod uwagę , że pomimo przebudowy wszystkie zasadnicze elementy linii , w tym transformator, pozostaną na działce powoda.

Pozwana nie dostarczała , stawiając ten zarzut argumentów faktycznych pozwalających na stwierdzenie , iż przebudowa spowoduje ograniczenie w dostępie do energii elektrycznej okolicznych mieszkańców w wymiarze istotnie wyższym aniżeli ten , który wynika z okresowych prac naprawczych i konserwacyjnych linii dotąd istniejącej.

Nie można , oceniając ten zarzut nie brać także pod rozwagę , tego na co wskazuje A. Ś. w odpowiedzi na apelację , a mianowicie nie uwzględniać , iż wartość prac związanych z przebudową , określona w niekwestionowanej opinii biegłego K. na sumę nieco ponad 73 tysiące złotych jest wielkością dużo niższą aniżeli wartość całej nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), zamykając się w kwocie - według nie negowanej, w tym zakresie , wyceny biegłego A. W. – 223 100 złotych.

Te wszystkie argumenty łącznie przemawiają za oceną , że roszczenia negatoryjnego powoda nie można uznać za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W ramach zarzutów naruszenia kontrolowanym instancyjnie orzeczeniem prawa materialnego , pozwana stawia także ten , który odwołując się do brzmienia art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958r O zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości [jedn. tekst DzU z 1974 Nr 10 poz. 64 z późn. zm] ,miałby zostać zrealizowany poprzez to , że Sąd Okręgowy nie uznał wydanej na podstawie tej normy decyzji administracyjnej, jako podstawy nabycia przez poprzednika (...) SA uprawnienia do posadowienia, utrzymania i korzystania z uprzedzeń przesyłowych na części nieruchomości powoda.

Odwołuje się przy tym apelująca do decyzji Naczelnika Gminy L. z 17 lutego 1979r, wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy , zezwalającej Zakładowi (...) w K. na dokonanie remontu sieci niskiego napięcia we wsi K..

Analizując ten zarzut wskazać w pierwszej kolejności należy , że zgodnie z przepisem art. 35 ust. 1 tej ustawy organy administracji państwowej , instytucje i przedsiębiorstwa państwowe za zgodą naczelnika gminy , prezydenta lub naczelnika miasta i gminy [dzielnic] mogły zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach - zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową , - ciągi drenażowe , przewody służące do przysyłania płynów , pary , gazów , eteryczności oraz urządzenia techniczne sygnalizacji i łączności, a także inne nadziemne i podziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń.

Ich założenie i przeprowadzenie wiązało się z zagwarantowaniem prawa dostępu do nich przez upoważnione osoby w celu ich naprawy i konserwacji. [art. 35 ust. 2 ustawy]

Wydanie tej decyzji , było przy tym traktowane jako forma wywłaszczenia, jakkolwiek wywłaszczenie właściciela , w ten sposób obciążonej nieruchomości - na zasadach ogólnych - następowało wyjątkowo , wtedy gdy na skutek założonej na lub pod powierzchnią gruntu infrastruktury nieruchomości przestała się nadawać do korzystania z niej zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem.

Zgodnie z poglądami judykatury wydanie takiej decyzji , po uzyskaniu przez nią waloru ostateczności, prowadziło do powstania szczególnej służebności ustawowej , obciążającej w sposób trwały , część nieruchomości zajętej przez te urzędnictwa , tym samym kształtując treść prawa jej własności i rodzaj uprawnień natury administracyjnej dla przedsiębiorstw - w tym przesyłowych - organów lub instytucji związanych z ich późniejszym ich utrzymaniem i wykorzystywaniem, które właściciel nieruchomości był obowiązany znosić.

Uchylenie tej regulacji i zastąpienie jej przepisami ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości [art. 70 ust. 1] a następnie , obecnie obowiązującej ustawy o gospodarce nieruchomościami [art. 124 ust. 1] - z uwagi na podobieństwo treściowe kolejnych regulacji - nie spowodowało zniesienia tego obciążenia , które także w zakresie uprawnienia do dostępu do urządzeń pozostały w mocy , wywołując trwałe skutki.

/ por. bliżej powołane dla przykładu stanowiska Sądu Najwyższego, zawarte w judykatach z 20 marca 2002r , sygn.. V CKN 1863/00, / nie publ / z 10 lipca 2002 , sygn. II CKN 316/00// nie publ./ 10 listopada 2005r , sygn. III CZP 80/05 , publ. OSNC z 2006 nr 9 [poz. 146, z 9 marca 2007r , sygn.. II CSK 457/06// nie publ/ z 21 lutego 2009 , sygn. II CSK 394/08, publ. Zbiór Lex nr 491553 oraz [7] z 8 kwietnia 2014r , sygn. IIICZP 87/13, publ. OSNC z 2014 z. 7-8 poz.68 /

Aprobując to stanowisko , oceniane jako utrwalone, powiedzieć jednak należy , że akceptacja dla niego nie jest dostateczną podstawą dla wniosku o trafności omawianego zarzutu apelacyjnego.

Jak już powiedziano wcześniej sama pozwana jest niekonsekwentna w prezentowaniu swojego stanowiska wobec roszczeń sformułowanych przez A. Ś. (1) , skoro z jednej strony wskazując na fakt wydania decyzji w trybie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z 12 marca 1958r uznaje , że przedsiębiorstwo energetyczne nabyło skuteczne prawo do korzystania z części nieruchomości powoda , które niweczy zasadność ich obu ale z drugiej strony w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Gorlicach w sprawie I Ns 692/12 , ubiega się o ustanowienie służebności przesyłu właśnie na tym fragmencie nieruchomości powoda , do którego miałyby mieć jak twierdzi, prawo służebności nazywanej w literaturze przedmiotu ustawową lub publiczną , opartą na akcie administracyjnym wydanym przez Naczelnika Gminy L..

Po wtóre i przede wszystkim, w ocenie Sądu II instancji, stanowisko prawne pozwanej nie jest w rozważanym zakresie usprawiedliwione dlatego , że decyzja dołączona do akt , na która (...) SA powołuje się jako na źródło swego uprawnienia do korzystania z realności powoda, nie spełnia wymagań formalnych by za taką podstawę powstania uprawnienia tej treści można ją było uznawać.

W aktach sprawy znajduje się wyłącznie jej kserokopia , a przy tym brak na tym dokumencie potwierdzenia , że istnieje jej oryginał, zaopatrzonej w klauzulę ostateczności. /por. k.70 akt /

Ponadto decyzja ta nie ma charakteru indywidualnego , odnoszącego się do konkretnych osób / właścicieli / nieruchomości , których sfera prawna miałyby ulegać ograniczeniu w sposób wyżej opisany w wyniku jej wydania i realizacji.

Analiza treści złożonej kserokopii nie daje podstaw do przyjęcia , że o jej treści , w jakiegokolwiek formie właściciele tych gruntów dowiedzieli się w tym , iż taka informację uzyskała ówczesna właścicielka działki nr (...) [przed podziałem nr (...)] H. Ś..

Nie można przy tym za formę przekazania jej treści adresatowi traktować polecenia dla sołtysa D. by w sprawie rozpoczęcia prac związanych z wykonawstwem elementów linii m. in w K. , zwołał zebranie wiejskie i powiadomił o możliwości ubiegania się o odszkodowania za straty w uprawach , mogące być następstwem tych prac. /por.k.71-72 akt/

Istota bowiem tej decyzji, stanowiącej, zgodnie z wolą ustawodawcy, formę wyłączenia o skutkach trwałych sprawdza się do wyzucia w sposób definitywny właściciela z możliwości realizacji atrybutów prawa własności na części nieruchomości, w takim ich zakresie w jakim nie dawało się ich dalszego wykonywania pogodzić z posadowieniem, utrzymywaniem i wykorzystywaniem urządzeń i przewodów przesyłowych.

Zatem aby uznać, że skutek ograniczający tego aktu o charakterze publiczno - prawnym nastąpił, konieczne jest wykazanie, że o jego treści właściciel gruntu był powiadomiony i miał realną możliwość podjęcia, ówczasnie dostępnych środków prawnych, pozwalających na weryfikację jego legalności.

Strona pozwana nie podejmowała w tym zakresie zadanej aktywności dowodowej.

Z przedłożonych do akt dokumentów, w tym większości ich kserokopii wynika, że do projektu technicznego, datowanego 15 września 1978 który był podstawą pozwolenia na przeprowadzenie prac remontowych i podstawą uprawnienia do „wejścia w teren” przez służby wykonujące modernizację linii elektrycznej, w tym na terenie wsi K., które samo w sobie zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego nie jest wystarczającą podstawą dla uznania, że przedsiębiorstwo energetyczne jest uprawnione do, następującej po wybudowaniu elementów infrastruktury przesyłowej, ingerencji w prawo właściciela gruntu,

/ por bliżej dla przykładu orzeczenie z 6 maja 2009r, sygn.II CSK 594/08, powołane za zbiorem Lex nr 510969 /

został dołączony wykaz właścicieli gruntów przez które projektowana inwestycja ma być prowadzona.

Wykaz ten, nie może być oceniany jako forma wymaganego zapoznania właścicieli z treścią samej decyzji, która była aktem późniejszym czasowo niż to opracowanie projektowe. Decyzja w swojej treści wskazuje na wykaz ale nie jest jasne czy jest to ten sam dokument, który stanowił element składowy opracowania z września 1978r.

Co więcej nie można także nie uwzględniać, że dokument ten, jeszcze przed wydaniem decyzji na który powołuje się autorka apelacji, w ramach ocenianego zarzutu, został skorygowany notatką służbową sporządzoną przez szefa zespołu przygotowującego projekt, W. K., z dnia 7 września 1978r./ por. k 69 akt /

Ta zmiana z punktu widzenia stawianego zarzutu ma istotne znaczenie gdy zważyć, że modyfikowała ona pierwotnie zakładane umiejscowienie transformatora nr (...). Pierwotnie miał, według treści wykazu być posadowiony właśnie na działce (...) własności H. Ś., a po zmianie dokonanej notatką projektanta został przeniesiony, w założeniach technicznych na działkę sąsiednią, własności naówczas M. Ś. (2) nr (...) - / por. k. 68-69 akt /

W tej sytuacji, nawet gdyby przyjąć, czego Sąd II instancji nie czyni dla braku podstaw faktycznych, że ów wykaz mógłby stanowić formę informacji dla ujętych w nim właścicieli nieruchomości o tym, że budowa i późniejsza eksploatacja urządzeń przesyłowych ograniczy ich prawa własności, to po opisanej korekcie, nieruchomości H. Ś. została z tych ograniczeń wyłączona.

Mimo to transformator i inne elementy linii zostały na jej gruncie faktycznie posadowione, ograniczając prawo właściciela do chwili obecnej.

Opisana sytuacja faktyczna nie tylko czyni stawiany zarzut apelacyjny nietrafnym ale upewnia zasadność oceny, że urządzenia przesyłowe energii elektrycznej zostały wzniesione oraz były i są nadal wykorzystywane przez przedsiębiorstwo energetyczne, poprzedników prawnych, a obecnie pozwaną, bez tytułu prawnego uzyskanego czy to w formie decyzji administracyjnej czy nabycia prawa służebnego w zakresie służebności przesyłu, czy też w oparciu o umowę cywilnoprawną z kolejnymi właścicielami nieruchomości na której się znajdują.

Dlatego wbrew stanowisku apelacyjnemu pozwanej, wniosek prawny Sądu I instancji zgodnie z którym posiadanie części nieruchomości powoda przez poprzedników, a obecnie przez pozwaną jako tego tytułu pozbawione jest posiadaniem w złej wierze, które roszczenia negatoryjne oraz o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie

z części powierzchni gruntu w miejscowości K. , [w zakresie uwzględnionym w zaskarżonym orzeczeniu] czynią uzasadnionymi , jest wnioskiem usprawiedliwionym.

Z podanych przyczyn , w uznaniu apelacji za niezasadną , Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu na podstawie art. 385 kpc. [pkt 2 sentencji wyroku]

O kosztach postępowania Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 98 § i 3 kpc w zw z art. 108 §1 i 391 §1 kpc i wynikającej z niej dla wzajemnego rozliczenia stron, zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy. Kwota należna powodowi z tego tytułu od przeciwniczki procesowej została ustalona na podstawie §6 pkt 6 w zw z 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych [...] z dnia 28 września 2002r [jedn. tekst DzU z 2013 poz. 490], -pkt 3 sentencji rozstrzygnięcia .